

kommer mig derfor heldigst, at vi paa Bornholm i det Mindste foreløbig beholdt disse særlige Bestemmelser, indtil vi kunde komme til en fuldstændig Omordning af Retspleien, jeg haaber indenfor en ikke altfor lang Tid. Forøvrigt kunde jeg ønske dette Lovforslag nærmere prøvet i et Udvalg.

Mein: De ærede Medlemmer, der have udtalt sig om den foreliggende Sag, have begge henvist til, at dette Lovforslag er fremkommet i Henhold til en Henstilling fra Høiesteret; ogjaa af den Grund antager jeg, at det vil findes ganske naturligt, at jeg ønsker at sige et Par Ord om denne Sag. Forsaavidt begge de ærede Medlemmer have henvist til Grundlovens § 74, skal jeg ikke følge dem derhen. Jeg kan være ganske enig med de ærede Medlemmer deri, at det var ønskeligt, at man kunde komme til en saadan Reform af vor Retspleie, som Grundloven ganske vist kræver; men jeg maa være uenig med dem deri, at man skal undlade at foretage de mindre Reformers, der har vist sig praktisk Trang til, i Forventning om, at den store Reform meget hurtig vil komme. Dersom man har den Tro, er det min Overbevisning, at man befinder sig i en Illusion. Ærede Medlemmer ville maasse erindre, at det jo ikke ligger mange Aar tilbage, at der her i denne Sal har været ført en Forhandling angaaende Retsreformen, hvor navnlig det Spørgsmaal blev fremsat, om det vilde være rigtigt at stille Sagen i Vero, indtil man kunde vente gennemført en saadan fuldstændig Reform som den, der fra den høitærede Justitsministers Side for mange Aar tilbage er gjort Forsøg paa at gennemføre, eller om man ikke maatte anfse det for praktisk og hensigtsmæssigere, at begynde med en mindre Reform i Forventning om, at det ikke vilde standse, men snarere lette den fulde Reform's Gennemførelse. Men hvilke Meninger, man end maatte have angaaende dette Spørgsmaal, er Resultatet foreløbig blevet det, at der Intet er sket, og at ogsaa denne Session efter al Sandsynlighed vil gaa til Ende, uden at der gjøres noget Skridt henimod en Løsning af den Opgave, der er stillet i den nævnte Paragraf i Grundloven. Jeg antager derfor ikke, at det vil kunne være rigtigt, som jeg yttrede før, at skide en mindre Reform, som man kan foretage uden i mindste Maade at gjøre nogen Skade eller Ulempe, til Side, i Forventning om den store Reform. Det er fremdeles blevet udtalt, at Bornholm i og for sig befinder sig vel ved at henhøre umiddelbart under Høiesteret i de offentlige Sager og ikke

ønskede nogen Forandring, og at det overalt maatte anses for tilstrækkeligt kun at have to Instantser, at det var ønskeligere og bekvemmere, end at have tre. Der lod sig naturligvis Meget sige om denne Ting; men det vilde føre meget videre, end jeg i dette Dieblik kunde indlade mig paa, at drøfte dette Spørgsmaal, om det virkelig var rigtigt at indskrænke Instantsernes Antal her i Danmark til to. Men det forekommer mig, at det er aldeles indlysende, at det, hvis det maatte forholde sig saaledes, at det var en Fordel kun at have to Instantser, saa er en Fordel, hvorpaa Bornholm egentlig ikke har noget Krav fremfor det øvrige Land. Naturligvis, man vil gjerne beholde, hvad man engang er saa heldig at komme i Besiddelse af, et særegt Gode, et særegt Privilegium, men i og for sig forekommer det mig, at dette Argument maa veie overmaade lidt i Vægtsskaalen, naar man skal undersøge, om det er rigtigt at blive staaende ved det Kugjældende eller at foretage Forandring.

Naar Høiesteret har henledet Justitsministeriets Opmærksomhed paa denne Sag, er det selvfølgelig ikke sket, fordi den nuværende Ordning har ført til en Overbebyrdelse af Høiesteret paa Grund af, at der er saa mange bornholmske Sager. Ganske vist har Høiesteret i de senere Aar havt tilstrækkeligt at bestille, og det var vel ikke umuligt, at det, dersom det vedblivende vil tage til som i Løbet af de sidste Aar, kunde komme dertil, at det blev vanstelig for Høiesteret virkelig at tilendebringe alle de Sager, som bringes ind for Høiesteret i Aarets Løb. Men det er dog ikke Noget, der ligger saa truende nær, at dette Hensyn kunde spille nogen Rolle. Det er altsaa ikke Hensynet til Høiesterets Tid, der har foranlediget Henstillingen til Justitsministeriet; men det har været den Mening, som man i Høiesteret har maattet danne sig om, hvad der var tjenligt for Retspleien paa Bornholm, som har motiveret Indstillingen. Det er, tror jeg, tilstrækkelig tydelig udtalt i Høiesterets Henstilling til Justitsministeriet, at det har vist sig, som det hedder, at det vilde være heldigt i flere Tilfælde, om de bornholmske Sager kunde blive gjorte til Gjenstand for den supplerende og korrigerende Indskydelse, som Overretterne øve og skulle øve, ligeoverfor Underdomstolene. Nu har vel det ærede Medlem, der først havde Ordet, ment, at denne supplerende og korrigerende Indskydelse kunde lige saa godt udføres af Høiesteret som af Overretten. Deri har det ærede Medlem tildels Ret, men væsentlig Urret. Jeg haaber, at Høiesteret lige saa vel som Overretten har kunnet se;